

него, каквото ще, само да отиде нѣкжде далеко и да се не връща вече, та да не я вижда вече момченцето ѝ. Ней било много мъчно да се раздели съ детето си, но трѣбвало да се съгласи. И поискала султана да ѝ подари най-високото и диво мѣсто въ Македония, което е заградено отъ всички страни съ планини. Той ѝ далъ исканата земя, подарилъ ѝ и многи имане и скъпоцености и я изпратилъ съ 500 тѣлопазители християни. Когато стигнала въ дадената ѝ земя, Мара избрала да живѣе въ хубавото селце *Витолище*. Тамъ заповѣдала да се направятъ хубави палати и единъ мѣнастиръ. Царството си почнала да управлява съ кметове, на които началникъ билъ кмета на Витолище. Тѣ събирали въ нейна полза много малко данѣкъ, който се казвалъ *данѣкъ за Султанката*. Всички българи тамъ обичали и много почитали царица Мара. Когато тя умрѣла, турцитѣ разрушили както палатитѣ ѝ тъй и съграждения отъ нея мѣнастиръ. Следи отъ тия развалини има и до днесъ. А земята владена отъ Мара носи и до сега нейното име. Тая частъ отъ Македония още се нарича *Мариово*. Между хората тамъ още се пази споменъ за нѣкогашната тѣхна царица. *)

Хр. Спасовски

КАКЪ ЗИМУВАХМЕ ПРЕЗЪ ВОЙНАТА

Полкътъ пжтува цѣлъ день. Презъ всичкото време въ лицето ни шибаше северния студень вѣтъръ. Замръкнахме средъ равна Добруджа. Нощта трѣбваше да прекараме подъ открито небе. Опитахме се да построимъ палатки, та да се подслонимъ подъ тѣхъ, но силния вѣтъръ ги събаряше. Извадихме лопаткитѣ и се заловихме да си изкопаемъ землянки. Земята, макаръ и суха, се режеше като прѣсно сирене. Навсѣкжде въ Добруджа тя се работи леко. Скоро изкопахме трапове на дълбочина до колено. А това е достатъчно да легне човѣкъ и се запази отъ вѣтъра.

*) За Мариово — царството на Мара има написана хубава книжка отъ г. Георги Трайчевъ учителъ въ София.